

## **Prof. Dr. Fahrettin Özdemirci**

*e-BEYAS 2017 Sempozyumu Düzenleme Kurulu Başkanı*  
*Ankara Üniversitesi BİL-BEM Müdürü ve BEYAS Koordinatörü*  
*Açış Konuşması*  
19.10.2017, Saat:10:30, Ankara

Sayın Rektör, Sayın, Sayın Rektör Yardımcıları, Sayın Genel Müdür, Sayın Başkan, Sayın Dekanlar, Değerli Meslektaşlarım, Değerli Konuklar ve Katılımcılar, Sevgili Öğrenciler, sizleri saygı ile selamlıyorum.

### **Giriş**

Bu yıl üçüncüsünü gerçekleştirdiğimiz “**Kurumsal Dinamikler Çerçevesinde BİLGİ SİSTEMLERİ VE BİLİŞİM YÖNETİMİ: Beklentiler ve Yeni Yaklaşımlar**” ana temalı **e-BEYAS 2017 Sempozyumu**’na hoş geldiniz.

**\* Erişemediğiniz bilgi sizin değildir. Bilgi sistemleri ve bilişim yönetimi bilgiye erişiminizi sağlar. \***

### **Kamu Bilgi Varlıkları**

**Kamu bilgisinin üretilmesi bir harcamayı gerektiriyorsa ticari boyutu var demektir.**

Bilgi üretiminde en büyük paya sahip olan kamu sektörünün bilgi ekonomisinde **yarattığı pay ve değer**in ölçülenebilir ve ölçülebilir sistemlere kavuşturulması gerekir.

Bu bağlamda, bilgi sistemleri ve bilişim yönetiminde ihtiyaç duyulan ürünlerin ve yazılımların **standartlara uygunluğunun sertifikalandırılması yetmemekte**; kurumların bilgi sistemi süreçlerini **yönetebilme yeteneği, iş ve işlem süreçlerini e-ortamda yürütme becerisi ve başarısı**, bilgi sistemlerini **kullanma yetkiliğinin ölçülmesi ve sertifikalandırılması** gerekmektedir.

**Bu unsurlar net olarak ortaya konmadan bilgi sistemleri ve bilişim yönetimi bir kurumda etkin yönetilemez.** En iyi, en nitelikli olarak tanımlanan **yazılımlara sahip olmak yetmez.**

Bilgi ve iletişim teknolojilerini üretme ve kullanma beceri ve yeteneğinin yüksek olduğu toplumların, devletlerin, kurumların geleceği şekillendireceği, diğerlerinin ise **var olma mücadelesinde yok olma riskiyle karşı karşıya kalacağı bir dönemden geçiyoruz.**

Bu çerçevede; bilgi sistemlerinin ve bilişim yönetiminin bir kurumda etkin olması: iki temel unsura bağlıdır. **Birincisi**, etkin kurumsal yapılar; **ikincisi**, yetki ve sorumluluklar.

Onun için sempozyumun **ana teması** olarak **kurumsal dinamikler çerçevesinde bilgi sistemleri ve bilişim yönetimi** seçilmiştir. Bu ana tema altında düzenlenen Sempozyum ile;

### **Sempozyum Konuları ve İlişkileri**

Konu bütünlüğü açısından öncelikle meselelerin hayatımıza girişi, getirdikleri ve götürdüklerinin **kaos veya düzen oluşturup oluşturmayacağı** konusunda kafalarda sorulara yer açmak amaçlanmıştır.

İlk günde, **EBYS ve e-Arşivin boyutu, etki alanı, yeni yaklaşımlar ve çözüme yönelik genel bir bakış açısı sağlamak,**

Daha sonra, **Elektronik Belge- Bilgi-Arşiv sistemlerinin teknik altyapı, yeni teknolojiler, felaket yönetimi** boyutu,

Ardından bunun için gerekli **standartlar, standartların getirdikleri, nitelikli insan gücü** gereksinimi ve **yetiştirilmesi,**

**Bilginin kamulaştırılması, e-belge/bilgi e-arşiv yönetim sistemleri ve açık devlet verisi,**

Devamında da olayın **hukuki boyutu, bizleri bekleyen yeni yasal süreçler,**

Akabinde meselelerin **güvenlik ve istihbarat boyutu,**

Kurumsal **deneyimlere ve uygulama örneklerine** -yer verilmektedir.

Sempozyumdan yararlanabilmek için Sempozyum, **bu akış rotasında atlanmadan takip edilmeli,** bir bütün olarak izlenmeli ve değerlendirilmelidir. Bu bize, **resmi, tüm boyutlarıyla görmemizi ve yeniçağın yeni gerekliliklerini değerlendirmemizi ve anlamamızı sağlayacaktır.**

İki gün süresince kazanacağımız bakış açısı ile; **uygulamalarımızı, ihtiyaçlarımızı, işin boyutunu ve etki alanını daha iyi değerlendirebileceğimizi düşünüyorum.**

Katılımcı kaydı sayısının **650'nin üzerinde** olduğu Sempozyumda farklı disiplinlerden akademisyen ve uygulamacıların tarafından yapılacak **30 sunuma yer verebildik.**

### **Sanavii 4.0 ve Disiplinlerarası**

Bugün farklı disiplinlerde kullanılan ve çoğu artık ortak olan, ancak farklı boyutları ile tanımlanan, anlam yüklenen kavramlardan bazılarını burada sıralayacağım. Amaç bu Sempozyumu takip ederken her bir sunumu bu kavramlarla ilişkilendirerek dinleyelim, **neden birlikte çalışmalıyız** daha iyi anlayacağız.

- \* **e-Bağımsızlık** - e-Dünya – **e-Mahremiyet** – e- Güvenlik
- \* Dijital bellek - **Yapay zeka** - Dijital bilinç - **Endüstri 4.0**
- \* **Kurumsal bellek** – Arşiv – **Kurum veri merkezi**- Felaketten kurtarma merkezi
- \* Sistemlerin evrimi - **Sistemlerin DNA'sı** - Kendini yenileyen sistemler,
- \* **Siber güvenlik** - Siber terörizm - **Veri ve bilgi güvenliği**
- \* e-Kurum - **e-Devlet** -Bulut bilişim

- \* **e-Ortamlar ve büyük veri** - Yapılandırılmamış veri - **Anomali analizi**
- \* Gerçek zamanlı veri analizi - **Hareket analizleri**- Verinin/bilginin kıymetlendirilmesi
- \* **Ölçülenebilir veri** - Ölçülebilir veri noktaları oluşturma
- \* Kişisel veri – **Veri noktalarından kişilik analizleri oluşturma** - Kişi/kişilik profili oluşturma
- \* **Kurumsal veri** - Veri noktalarından kurum analizleri oluşturma - **Kurum profili oluşturma**
- \* Açık devlet verisi- **Açık kamu verisi** - Veri koruma hukuku

Tüm bu kavramlar ve olgular **bilgi sistemleri ve bilişim yönetiminin** odak noktalarını oluşturuyor.

**Yönetilir ve yönlendirilebilir kullanıcı** mı olacağız, yoksa **yöneten ve yönlendiren mi** olacağız? **e-Bağımsızlık için** evrensel standartlara uygun **YERLİ YAZILIMLAR, YERLİ BİLGİ SİSTEMLERİ!**

Örnek; bugün Sempozyumda **ele alınacak konular Sanayii 4.0'ın bir parçası**, çünkü biz sanayii 4.0 devrini yaşıyoruz, ne kadar farkındayız! Sanayii 4.0 disiplinlerarası çalışmaları gerektiren bir kapsama sahip. Disiplinlerin birbirinden öğrenecek çok şeyi var. Endüstri 4.0 başlığı altında yapay zeka gibi ileri düzey uygulamalar **insanlığı şekillendirmektedir**. Her geçen gün kurumlarda, toplumlarda, **devletlerde veri işlemede yapay zeka ve robotik sistemler** önem kazanmaktadır.

Kurumlar açısından baktığımızda **EBYS ve e-Arşiv uygulamaları bir dönemin başlangıcıdır ve bir dönüşümü tanımlamaktadır**.

Artık belge yönetimi ve arşivler bilgi sistemlerinin ve bilişim yönetiminin en önemli ve en **büyük alanını oluşturmaya başlamış, BİLGİ SİSTEMLERİN BAŞ AKTÖRÜ haline gelmiştir**.

Kurumlar bundan **10 yıl sonra kendilerini nerede görmek istiyorlar?** Yol haritalarını ona göre çizecekler, **bilgi sistemlerini ona göre şekillendirecekler**. Bilgi sistemleri ve bilişim yönetimi kurumlarımızın, toplumumuzun, devletimizin **geleceğidir**.

Kurumsal bellekleri oluşturan belgeler **kutsal emanetler değil**, kurumların **DNA'sının gizli olduğu** yerlerdir. Çağımızda kurumlar **var olabilmek için DNA'sını keşfetmek ve korumak zorundadır**.

**Dünya şimdi bilginin DNA'sının peşinde**, insanlığın bilgi birikimi bir şekilde yok olursa, bu bilgi birikimine bizi ulaştıracak, bu bilgi birikimini kısa sürede yeniden yaratacak bir DNA oluşturma peşinde, bu **yapay zekalar olabilir mi?** Artık çok sık duyduğumuz, yaşamımızın içinde olan **yapay zeka** uygulamaları bu DNA'yı yaratma peşinde...

Bedenlerimiz olmayabilir ama, yapay zeka ile beyinlerimiz yaşayabilir. **Kurumlar olmayabilir, ancak kurumların DNA'sı yaşayabilir.** Bunu da **bilgi sistemleri ve bilişim yönetimi uygulamaları** sağlayacaktır.

Günümüzün en önemli sorularından birisi: **İnsan beyinleri arşivlenebilir mi?**

**Bu noktada GÜVENLİK'ten birkaç cümle ile söz etmek gerekir.**

Güvenlik neden önemli, çünkü güvenlik ihlaline uğrayan **kurumsal belleğinizdir.** Siber Güvenlik neden önemli, çünkü onlar **belleklerimize, beyinlerimize** girebilirler. Zarar gören bilgisayarlar değil, beyinlerimiz, kurumsal belleklerimiz olacaktır. **O halde güvenlik; (1) kişiye özgü güvenlik, (2) kuruma özgü güvenlik, (3) sisteme özgü güvenlik, (4) devletlere özgü güvenlik** olarak çok boyutlu düşünülmelidir.

Gelişmeler bu yönde ilerlerken, **elektronik belge yönetimi ve e-arşiv sistemleri, kurumsal belleklerin geleceğini ve geleceğin kurumsal belleklerini şekillendiren uygulamalar** olarak değerlendirilmelidir. Bunlar **ehil kişilerce** yönetilmeli, yönlendirilmelidir.

**Kapsama alanı, etkileri çok geniş ve çok çok uzun soluklu olan bu uygulamaların geliştirilmesinde, yönetilmesinde ve kullanımında bilgi/belge yöneticileri, bilişimciler, bilgisayar mühendisleri, yazılım mühendisleri, yönetim bilimciler birlikte çalışmalıdır.**

#### **Birlikte Çalışmak ve Deneyim**

Bilgi yöneticileri ile bilişimcilerin **birlikte çalışması, alanı ileri götürmek** için şart, bunu Ankara Üniversitesi'nde deneyimledik, Bilgi İşlem ile TÜRKSAT ile birlikte çalıştık, güzel gelişmeler sağladık. **e-BEYAS Uygulamasını hayata geçirdik.** Bilginin e-ortamda etkin, güvenilir yönetimi bunu gerektiriyor.

Kuşkusuz **deneyim vardığımız yer değil, gittiğimiz yoldur.** Yolda yaşadıklarımız, bizi değiştiriyor, geliştiriyor. Eğer yolculuğa dikkat edersek ancak o zaman gelişebiliriz.

Doğmak yetmiyor, kendini bulmak için mücadele etmek gerekiyor. **EBYS MÜCADELEYİ KAZANMAK ÜZERE, ANCAK e-ARŞİVİN MÜCADELESİ İSE YENİ BAŞLIYOR.**

TÜRKSAT ile **e-Arşiv konusunda pilot çalışmalarımızı başlattık**, kısa sürede güzel uygulamaların çıkacağını öngörüyoruz.

Ülkemizde çok değerli yazılımcılar var, ancak kurguya ihtiyaç var, sistematize etmeye ihtiyaç var. Biz bunları yapabilirsek, ihtiyaçlarımızı ortaya koyabilirsek, **yerli yazılımların niteliği artacaktır.** Küreselleşen dünyada buna daha çok ihtiyacımız var, oyun kurucu olmak için buna ihtiyacımız var, artık **sihirli değnek kod yazabilmekte, yazılım yapabilmekte, etkin olarak yönetebilmektedir.**

Günümüzde modern organizasyonlarının varlığı **özgürleşmeye** dayalıdır. Artık özgürleşme, **yönetim süreçlerinin yönetildiği YAZILIMLARIN MİLLİ OLMASINDAN** geçmektedir.

### **Ayrıca yeni girişimimizi sizlerle paylaşmak istiyorum.**

Ankara Üniversitesi'nde Bilgi Yönetim Sistemleri Belgelendirme Merkezi (Bil-BEM) 2016 yılında kurulmuş ve web sitesi (<http://bilbem.ankara.edu.tr>) erişime açılmıştır.

- **BİL-BEM e-Dergi Çıkarılması: TÜBİTAK Dergi-Park'ta bu alanda bir e-Dergiyi hep birlikte çıkarmak ve sizlerin yararlanmasına sunmak için çalışmalarımıza başladık.**

*(Bu alanda literatürü zenginleştirmek, sorunlara bilimsel çözümler getirmek, uygulama deneyimlerini paylaşmak hedeflenmektedir).*

- **BİL-BEM – TSE Sertifika Eğitimi: “e-Belge Yönetimi ve e-Arşiv Sistemleri Sertifika Eğitimi”** (Ankara Üniversitesi BİL-BEM, TSE ile “e-belge, e-arşiv, bilgi ve bilişim sistemleri vb. alanlarda ortak çalışmalar yürütmek üzere bir işbirliği protokolünü 2016 yılında imzalamıştır. Protokol kapsamında TSE, BİL-BEM, ANKUZEM birlikte çalışmalara başlamıştır. **Uzaktan Eğitim Teknoloji ve Yöntemlerini** kullanarak TS 13298, e-belge/bilgi ve e-arşiv ile ilgili Sertifika Programı geliştirilmiş ve kısa süre sonra eğitim başlatılacaktır).

### **BBY Bölümleri**

Bilgi sistemlerinde, bilgi üretiminde, kullanımında yaşanan değişim, **bilgi ve belge yönetimi bölümlerinin kabına sığmamasına** neden olmaktadır.

Bilgi ve belge yönetimi alanının da, yeni gerçeklerini tespit edip kendine güncel ve vizyoner bir yol haritası çizerek hızla gelişip evrilmesi gerekmektedir. BBY'ler kendilerine daha geniş hareket alanı aramak durumundadır.

### **Sempozyum**

**Üçüncüsü düzenlenen e-BEYAS 2017** Sempozyumu ile Ankara üniversitesi, deneyimlerini paylaşırken, tüm katılımcılara yeni gelişmeleri izleme imkânı sağlıyor. Alanında **geniş katılımlı tek Sempozyum** olduğunu özellikle belirtmek isterim.

Kamu üniversitesi olarak, yaptığımız Sempozyum ile bilgi birikim ve deneyimlerimizi kamuyla paylaşmayı amaçlıyoruz, katılımcılardan ücret talep etmiyoruz. Organizasyonumuzu yine kamunun bilişimcisi olan **TÜRKSAT ana sponsor** olarak destekliyor, **NetApp, MasDeha Canon, Fedo Kağıt** destekliyor. Sponsorlarımıza teşekkür ederken, Ankara Üniversitesi olarak bu etkinliğe **ev sahipliği yapmaktan memnuniyet duyuyoruz.**

Bu yıl üçüncüsü yapılan e-BEYAS 2017 Sempozyumu'nun da önceki sempozyumlar gibi yeni çözümler için yol gösterici olacağına inanıyorum.

### **Sergiler**

**Bu Sempozyumda İki Sergi Açtık** (Haber-Fotoğraf Sergisi ve Kitap Ayraçları Sergisi)

**“Anadolu Ajans Objektifinden Ankara Üniversitesi Haber ve Fotoğraf Sergisi”** düzenledik. Sergiyi hep birlikte açacağız ve gezeceğiz. Ankara Üniversitesi'nin farklı etkinliklerle habere konu olduğunu, toplum içinde toplumla içiçe bir üniversite olduğunu

göstermesi yanında, iletişimde 50 yılda nereye geldiğimizi bize gösteren bir sergi aynı zamanda.

Haber-Fotoğraf Sergisi Kurumsal belleği oluşturan Arşivlerin gücünü bize göstermesi açısından önemli, tüm kurumların arşivlerine sahip çıkması gerektiğini göstermek amaçlanmıştır.

“**Kitap Ayraçları Sergisi**”ni gezeceğiz, bir anlamda nostalji, bir anlamda dijital dünyaya yeni fikirler vermek, e-kitap varsa neden e-kitap ayraç olmasın!

### **Sempozyumun Sembolü Beypazarı Geveni**

Beypazarı Geveni, endemik bitki türlerinden birisidir. Üniversitemiz Beşevler Merkez (Tandoğan) Yerleşkesi’nde türün korunması ve üretilmesi için alan tahsis edilmiştir. Bu yıl çevre duyarlılığını ön plana çıkarmak, tehlike altındaki türlerin korunması için en önemli aşamanın toplumda farkındalık yaratmak olması göz önüne alınarak **e-BEYAS 2017 Sempozyumu’nun sembolü olarak Beypazarı geveni seçilmiştir.**

### **TEŞEKKÜR**

Sempozyuma bildiri ve sunumları ile katkı sağlayan;

- Tüm kurumlara ve kişilere,
- Düzenleme ve Bilim Kuruluna,
- Ankara Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığımıza,
- Görev alan öğrencilere, (*Sempozyumda görev alan Ankara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümleri öğrencilerine*),

destek ve katkıları için teşekkür ediyorum.

- Ana sponsor **TÜRKSAT** başta olmak üzere **NetApp, MasDeha Canon, Fedo Kâğıtçılık** firmalarına, sağladıkları katkılar için teşekkür ediyorum.

- Sempozyumu destek veren **TSE**’ye Başta TSE Başkanı **Sebahittin KORMAZ** olmak üzere Bilişim Teknolojileri Test ve Belgelendirme Daire Başkanı V. **Mustafa YILMAZ** ve Ekibine teşekkür ederim.

- **TÜBİTAK** Sempozyuma destek sağlamıştır. Katkıları için teşekkür ederim.

- **TÜRKSAT** İş Geliştirme ve Proje Yönetimi Direktörü **Ömer Faruk Çöllüoğlu** ve ekibine organizasyon çalışmalarına katkıları için teşekkür ederim.

- **TÜRKSAT** Yazılım Geliştirme ve E-Devlet ve Bilgi Toplumu Direktörlüğü **Ahmet Savaş** ve ekibine katkıları için teşekkür ederim.

- **TÜRKSAT** Genel Müdürü **Cenk ŞEN**’e destek ve katkıları için teşekkür ederim.

Açılış ve Sempozyum çalışmalarımızda tüm birimleri ile bize destek veren üniversitemize teşekkür ederim;

- Basın Halkla İlişkiler Birimimize,
- Basımevimize,
- Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığına,

- Strateji Daire Başkanlığımıza,  
- İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığımıza,  
- Gölbaşı Yerleşke Amirliğine,  
- Salonu kullanmamıza izin veren **A.Ü. TEKNOKENT** yönetimine destek ve katkıları için teşekkür ediyorum.

**Anadolu Ajansı Objektifinden Ankara Üniversitesi Haber ve Fotoğraf Sergisi** için malzeme sağlayan **Anadolu Ajansı**'na teşekkür ederim.

**Kitap Ayraçları Sergisi** açma fikrini veren meslektaşım ve arkadaşım DAGM çalışanı **Mehmet Torunlar**'a verdiği fikir ve paylaştığı koleksiyonu için teşekkür ederim.

Ayrıca Kitap Ayraçları Koleksiyonunu Sergi için paylaşan BEYAS Çalışanı **Işık Demirel**'e teşekkür ederim.

- Açılış ve Sempozyum etkinliğimiz kayıt altına alan **Öğr. Gör. Bülent Özkam**'a ve **KISAKES** Ekibine teşekkür ediyorum. Sempozyum kayıtları montaj işlemlerinden sonra Üniversitemiz Web TV'de yayınlanacaktır.

### **WEB TV EĞİTİM KATKISI**

Web TV'deki e-BEYAS Sempozyum Videoları eğitim amaçlı kullanılıyor. Sempozyumun sonrasında da etkilerinin, kazanımlarının sürmesini sağlayan Ankara Üniversitesi KısaKes Film Atölyesi Ekibine eğitime katkıları için ayrıca teşekkür ederim.

**BEYAS Koordinatörlüğü çalışanlarının** çok yönlü **beceriye sahip** olması bizim en büyük şansımızdır. Sistem yöneten, arşiv çalışmalarını yürüten, Sempozyum düzenleyebilen, Sergi düzenleyen, idari ve akademik çalışmaları bir arada yürütebilen bir ekip, BEYAS Ekibime çok teşekkür ediyorum.

BEYAS Ekibinin bir parçası olarak bizimle koordinasyon içinde çalışan e-BEYAS Uygulamasının teknik ve bilişim boyutunu yöneten **Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ekibine** çok teşekkür ederim.

Her şeyden önemlisi aramızda üst yönetim desteğimiz var, tüm yöneticilerimize teşekkür ederim. Özellikle Rektör yardımcımız **Prof. Dr. Ayhan ELMALI** hocamıza ve Rektörümüz **Prof. Dr. Erkan İBİŞ** hocamıza destekleri ve bizimle birlikte oldukları için çok teşekkür ederim.

Değerli konuklar, "**Kurumsal Dinamikler Çerçevesinde BİLGİ SİSTEMLERİ VE BİLİŞİM YÖNETİMİ: Beklentiler ve Yeni Yaklaşımlar**" Sempozyumu'nu başarılı bir biçimde gerçekleştirmek ve yeni çözümler üretmek için öğleden sonra ve yarın Sempozyumda birlikte olmak dileğiyle...

Saygılarımla,